T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/506
KARAR NO : 2025/107
KARAR TR : 03/02/2025

ÖZET: 5434 sayılı Kanun'a tabi, Emekli Sandığı iştirakçisi olan davacının, emekliye ayrılmasına kadar hizmet sözleşmesi ile ancak Emekli Sandığı ile ilişkisini koruyarak geçen hizmet süresi için emekli ikramiyesinin brüt tutar üzerinden ödenmesi gerekirken, eksik ödendiği ve idari izinli sayılması gereken dönemin yıllık izninden mahsup edildiğini ileri sürerek, eksik ödenen emekli ikramiyesi ve yıllık izin alacağının tahsili istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. Ç.
Vekili : Av. M. Y.
Davalı : **T. C.** Z. B. A.
Vekili : Av. F. G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı banka bünyesinde 30/03/1998 - 02/02/2023 tarihleri arasında 25 yıla yakın çalıştığını, 2020-2021 yıllarına ait yıllık izin ücretinin ödenmediğini, mart 2020 döneminde 2020/4 sayılı ve 13/04/2021 tarih, 2021/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgeleri kapsamında kronik hastalığı olan kamu çalışanlarına idari izin verilmesi yönünde düzenleme getirildiğini, 03/06/2021 tarihli yazı gereği COVID-19 hastalığı için risk grubunda olan kronik hastalardan olduğunu ve kronik hastalığı nedeniyle idari izinli sayılması gerekirken kurumun kullandırmış olduğu izinleri yıllık izinden mahsup ettiğini, yıllık izin ücretinin ödenmesi için müvekkilinin davalı bankaya başvurduğunu ancak başvurunun reddedildiğini, bankanın 01/08/2021 tarihinden itibaren getirmiş olduğu uygulama gereği 5 yıl ve üzeri çalışması olan çalışanlarına emekli olmak isteyen personele teşvik amaçlı 6 maaş tutarında ikramiye ödemesi yaptığını, emekli olurken belirtilen ikramiye ödemesinin yapıldığını ancak brüt tutar üzerinden değil net tutar üzerinden yapıldığını, bu sebeple brüt tutar üzerinden ödenmesi gereken tutarın tespit edilerek ödenmesi gerektiğini ileri sürerek; müvekkiline emeklilik sebebiyle ödenmesi gereken şimdilik 50 TL ikramiye ve 50 TL yıllık izin alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Elbistan İş Mahkemesi 21/03/2024 tarih ve E.2023/141, K.2022/227 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın 5510 sayılı Kanun'dan kaynaklanmadığı, davanın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyada mevcut davacıya ait Sosyal Güvenlik Kurumu hizmet cetvelinden davacının 30/03/1998 tarihinden itibaren 5434 sayılı kanun kapsamında 4/C statüsünde 02/02/2023 tarihine kadar davalı yanında kesintisiz çalıştığı, çalıştığı 25 yıllık süreçte terfi işlemlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 64. maddesi kapsamında yapıldığı, emeklilik iş ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

işlemlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı kapsamında 2008 yılından sonra Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü yerine ihdas edilen Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirildiği, davacının özlük dosyasında mevcut bilgilerden kadrosunun Emekli Sandığına Bağlı Sözleşmeli Personel olarak tanımlandığı, derece ve kademe ilerlemesinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 64. maddesi kapsamında yapıldığı ve nihayet davacının halen 4/C statüsünde emekli aylığı aldığı anlaşılmakla, emekli sandığına tabi sözleşmeli personel olarak 4/C statüsünde çalışan davacının disiplin ve sicil işlemleri kapsamında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulandığı, bu hali ile davacının statü hukukuna tabi olduğu memur statüsünde çalışan ve emekli olan davacının iddiasına dair uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu kanaatine ulaşılmış ve yargı yolunun caiz olmadığına, ihtilafın çözüm yerinin adli yargı yeri olmadığına, ihtilafın çözüm makamının idari yargı olduğu kanaatine ulaşılmakla davanın usulden reddine dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin idari yargı olduğu anlaşılmakla, uyuşmazlığın çözümünde;

1-İdari yargı görevli olduğundan, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın USULDEN REDDİNE,

2-Görevli mahkeme K.Maraş İdare Mahkemesi olduğundan dosya kesinleştiğinde davacı vekili tarafından istem olması durumunda iki hafta içinde dosyanın görevli ve yetkili K.Maraş İdare Mahkemesine gönderilmesine,..."

3. Elbistan İş Mahkemesi 06/07/2024 tarihli üst yazı ile E.2023/141 sayılı dosyasını Kahramanmaraş Nöbetçi İdare Mahkemesine göndermiştir.

B İdari Yargıda

4. **Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesi 22/08/2024 tarih ve E.2024/155 sayılı kararı** ile, davacının kamu görevlisi statüsünde olmadığı ve özel hukuk hükümlerine göre işletilen Z. B. A. Ş. 'ne karşı dava açıldığı dikkate alındığında, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyanın incelenmesinden; davacının, Z. B. A. Ş. 'nde çalışırken emekli olduğu ancak eksik ödemesi yapılan şimdilik 50,00-TL emeklilik sebebiyle ödenmesi gereken ikramiye alacağı ile şimdilik 50,00-TL yıllık izin ücreti alacağı olmak üzere toplam 100,00-TL tazminatın hak ediş tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Olayda, davalı bankanın 4603, 4684 ve 4743 sayılı kanunlar çerçevesinde özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı, gerek personel istihdamı ve gerekse diğer işlemlerinde karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda hareket eden sektördeki diğer özel bankalardan farkı olmayan Bankalar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre işletilen anonim şirket niteliğini taşıdığı açıktır.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesinin 14.3.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 25.6.2002 tarih, E:2002/31, K:2002/58 sayılı kararında; "T.C. Z. B. ve T. H. B., 4603 sayılı Kanun ile kamu iktisadi teşebbüsü kurallarına tabi iktisadi devlet teşekkülü statüsünden çıkarılarak özel hukuk kurallarına bağlı anonim şirket konumuna geçirilmişlerdir. Başka bir anlatımla belirtilen bankaların yürüttüğü hizmetler yasa ile kamu hizmeti olmaktan çıkarılmıştır. Bu durumda, statüsü değiştirilen bankalar tarafından yürütülen hizmeti, Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen genel idare esaslarına göre yapılan asli ve sürekli bir kamu hizmeti ve burada çalışan personeli de memur ya da diğer kamu görevlisi olarak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

nitelemek olanaklı değildir." şeklinde açıklama yapılmak suretiyle, T.C. Z. B. A. Ş. 'nde çalışan personelin memur ya da diğer kamu görevlisi olarak nitelendirilemeyeceği ifade edilmiştir.

Bu durumda, memur ya da kamu görevlisi statüsünde olmadığı anlaşılan davacının, özel hukuk hükümlerine göre işletilen Z. B. A. Ş. 'ne karşı açmış olduğu işbu davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlıkta; davacı tarafından T.C. Z. B. A. Ş. 'ne karşı açılan davada Elbistan İş Mahkemesinin E:2023/141, K:2024/112 sayılı kararıyla dava dosyasında idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilen görevsizlik kararının istinaf edilmeden kesinleştiği görülmüş olup; yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda işbu davanın adli yargı kolunda görülmesi gerektiği kanaatine varılmış olup 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı kolu ve merciin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır..."

5. Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. T.C. Anayasası'nın "*F. Uyuşmazlık Mahkemesi* " başlıklı 158. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."

7. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür*."

8. 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı T. C. Z. B., T. H. B. A. Ş. ve T. E. B. A. Ş. Hakkında Kanun'un 1. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bankalar, anonim şirket statüsündedirler. Bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümlere tabidirler."

9. 4603 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 4. fıkrası şöyledir;

"...

4. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bunlardan uygun görülenler istekleri halinde, emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabilir. 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile ilgileri devam eden personelin özel hukuk hükümlerine göre çalışacakları süreler kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilir ve emeklilik işlemlerinde söz konusu Kanunun ek 48 inci maddesinin (b) fıkrası ile ek 68 inci maddesi hükümleri uygulanır. Bu kadro ve pozisyonlar emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşaldıkları takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. (Değişik beşinci cümle: 18/4/2007-5626/1 md.) Özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin sayısı, unvanı, ücret ve sair mali hakları bankaların genel kurullarınca tespit olunur. (Değişik altıncı cümle: 18/4/2007-5626/1 md.)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

Genel kurullar, bu yetkilerini yönetim kurullarına devredebilir. (Ek yedinci cümle: 18/4/2007-5626/1 md.) Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda yönetim kurulları yetkilidir.

..."

10. 4603 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"Değişik: 30/1/2002-4743/6 md.)

Bankalarda 31.12.2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tâbi olmayan personel çalıştırılamaz. Yeniden yapılandırma sürecinde bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülmeyip sözleşme imzalanmayan personel, bankaların yönetim kurullarınca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir."

11. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

B. Yargı Kararı

12. Anayasa Mahkemesi, 22/12/2011 tarihli ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararıyla, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde yer alan *"…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür."* bölümünün iptali istemini redle sonuçlandırmıştır. Söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak gerekçesi şöyledir:

"…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/02/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, *"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."* ve 27. maddesinde, *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder"* denilmiştir.

14. Öte yandan; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasında Değişik: 10/6/1994-4001/2 md.), *"İdari davalar, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır"* ve 9. maddesinin birinci fıkrasında; *"1. (Değişik: 5/4/1990-3622/2 md.) Çözümlenmesi Danıştayın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adli (…) yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususlaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabilir. Görevsiz yargı merciine başvurma tarihi, Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edilir. "* hükmü yer almıştır.

15. Hukuk uyuşmazlıklarında, görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesi, ancak aynı yargı düzeni içinde yer alan mahkemeler arasında olanaklı olup; bu hususa ilişkin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 20. maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrası (a) bendinin ikinci cümlesinde yer alan "görev" kuralları, aynı yargı düzeni içindeki mahkemelerin işbölümü esasına ilişkin düzenlemelerdir. Oysa yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda, görevli olduğundan bahisle farklı bir yargı düzeninde yer alan mahkemeye dava dosyasının gönderilebilmesine olanak tanıyan bir düzenleme bulunmamaktadır.

16. Göreve ilişkin kararın, işbölümü esasına göre veya yargı yolu bakımından

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

verilmiş olması farklı sonuçlar doğurmaktadır. Şöyle ki; işbölümü esasına göre verilen görevsizlik kararı sonucu dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi durumunda, dava başvuru tarihi itibariyle görevli mahkemede açılmış sayılmaktadır. Yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda ise, görevli olduğu işaret edilen yargı yerine, bu yargı yerinin uyguladığı usul kurallarına uygun olarak yeniden dava açılması zorunlu bulunmaktadır.

17. Olay kısmında belirtildiği üzere, adli yargı yerince, *"...Dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin idari yargı olduğu anlaşılmakla, uyuşmazlığın çözümünde;*

1-İdari yargı görevli olduğundan, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın USULDEN REDDİNE,

2-Görevli mahkeme K.Maraş İdare Mahkemesi olduğundan dosya kesinleştiğinde davacı vekili tarafından istem olması durumunda iki hafta içinde dosyanın görevli ve yetkili K.Maraş İdare Mahkemesine gönderilmesine,..." karar verildikten ve karar kesinleştikten sonra, davacı vekilinin talebi üzerine dava dosyası bir üst yazıyla idari yargı yerine gönderilmiş ve bu yargı yerince, kendisine gelen adli yargı yerine ait dava dosyası üzerinde inceleme yapılarak, -sonuç itibariyle- 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiş olup, yukarıda yapılan açıklamalara göre, 2577 sayılı İ.Y.U.K.'nun 3. ve 9. maddelerinde öngörülen şekilde usulüne uygun olarak idari yargı yerine açılmış bir dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

18. Durum böyle olmakla birlikte, kamu düzenine ilişkin bulunan usul eksikliğinin tespiti ve düzeltilebilmesi Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkisi dışında kaldığından, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının varlığı kabul edilerek çözüme kavuşturulması, Anayasa'nın ekonomiklik ve süreklilik prensiplerine, dava ekonomisine ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına da uygun düşecektir.

19. Diğer taraftan; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İkinci Dairesinin 14/10/2008 tarihli Mesutoğlu –Türkiye kararında (Başvuru No: 36533/04); İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesinin uygulamasının çok katı biçimde ve aşırı şekilci gerçekleşmesi nedeniyle, başvuranların mahkemeye erişim haklarının ve dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 6/1 nci maddesinin ihlal edildiği sonucuna varıldığı hususu da gözetildiğinde; olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi amacıyla, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre yapılan başvurunun esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, 5434 sayılı Kanun'a tabi, emekli sandığı iştirakçisi olan davacının, emekliye ayrılmasına kadar hizmet sözleşmesi ile ancak Emekli Sandığı ile ilişkisini koruyarak geçen hizmet süresi için emekli ikramiyesinin brüt tutar üzerinden ödenmesi gerekirken eksik ödendiği ve yıllık izinlerini kullanamadığı ileri sürülerek, eksik ödenen emekli ikramiyesi ve yıllık izin alacağının tahsili istemiyle açılmıştır.

22. 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Kanun, 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

Kanun'lar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kurlular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kurluları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır.

23. 5510 sayılı Kanun'un iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15/12/2006 tarih ve E.2006/111, K.2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanun'un birçok maddesi ile birlikte, bu Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan, başta 4/1(c) maddesi olmak üzere, hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17/04/2008 tarih ve 5754 sayılı Kanun'la 5510 sayılı Kanun'da düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1. ve Geçici 4. maddelerle, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar yani memurlar ile diğer kamu görevlileri ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Yine 5754 sayılı Kanun'un bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesinin 30/03/2011 tarih ve E.2008/56, K.2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

24. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararlarının hep birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği ancak bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/1(c) maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

25. Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158. maddesindeki *"…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."* hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

26. Dosya kapsamından, davacının 02/11/1987 tarihinden isteğe bağlı emekli olduğu 02/02/2023 tarihine kadar 5434 sayılı Kanun kapsamında Emekli Sandığı iştirakçisi olarak görev yaptığı, 4603 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra 01/06/2002 tarihinde özel hukuk hükümlerine tabi olarak davalı Banka ile iş sözleşmesi imzaladığı, 4603 sayılı Kanun'un 4/12 nci maddesi uyarınca tercih hakkı tanınmaksızın 5434 sayılı Kanun kapsamında Emekli Sandığı iştirakçiliğinin devam ettirildiği, Z. B. A. Ş. 'nden emekli olan davacının, emekliye ayrılmasına kadar hizmet sözleşmesi ile ancak Emekli Sandığı ile ilişkisini koruyarak geçen hizmet süresi için emekli ikramiyesinin brüt tutar üzerinden ödenmesi gerekirken eksik ödendiği ve kronik rahatsızlığı olduğu halde Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile tanınan idari izinlerinin kullandırılmayıp yıllık izninden mahsup edildiği ileri sürülerek, eksik ödenen emekli ikramiyesi ve yıllık izin alacağının tahsili istemiyle adli ve idari yargı yerlerinde dava açılmıştır.

27. Davacı 4603 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle hizmet sözleşmesi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin

kapsamında çalışmaya başlasa bile Z. B. A. tarafından emekli keseneklerinin 5434 sayılı Kanun kapsamında yatırılarak iştirakçiliği zorunlu olarak devam etmiştir. Davacının talebi; 4603 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 4. fıkrası gereği 5434 sayılı Kanun'un uygulanması gereken emeklilik ikramiyesinin eksik ödendiği iddiasından kaynaklı alacak istemidir ve taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın çözümünde 5510 sayılı Kanunun uygulama yeri bulunmadığından, Kanun'un 101'inci madde hükümlerine göre sınırlı yetki ile donatılmış iş mahkemeleri görevli olmayıp, bu tür davalar idari yargının görev alanı içerisinde yer almaktadır. Davacının yıllık izin alacağı istemi yönünden ise öncelikle; Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında idari izinli sayılıp sayılmayacağının belirlenmesi gerektiğinden, bu istemin de Cumhurbaşkanlığı Genelgesi hükümleri ve 5434 sayılı Kanun hükümleri irdelenerek idari yargı yerinde sonuçlandırılabileceği görülmektedir.

28. Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "*idari işlem*" ve "*idari eylem*" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun kapsamında kamu görevlisi olan davacı tarafından açılan davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesinin 22/08/2024 tarih ve E. 2024/155 sayılı başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesinin 22/08/2024 tarih ve E. 2024/155 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

03/02/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4JDIiuW - PUyd/Qr - cs0THym - nnXTxk= ile erişebilirsin